

Joukkoliikenne liikennepalvelulaissa

Liikennemarkkinoiden lainsäädäntö uudistuu. Tavoitteena on edistää uusien palvelumallien syntymistä, helpottaa markkinoille tuloa, purkaa kilpailua rajoittavaa kansallista sääntelyä ja keventää julkista ohjausta. Säädökset kootaan liikennepalvelulaiksi, jonka tarkoitus on vaihteittain kattaa kaikki liikennemuodot. Tässä faktalehdessä käsitellään muutoksia joukkoliikenteessä.

Liikennelupa

Nykytilanne: Suomessa markkinaehtoiseen liikenteeseen tarvitaan joukkoliikenneluvan lisäksi reittikohtainen reittiliikennelupa ja kutsuliikenteeseen oma kutsujoukkoliikennelupa. EU-sääntelyssä ei näitä vaadita. Yrittäjäkoulutus on pakollinen.

Muutos: Joukkoliikenneluvan tilalle tulee henkilöliikennelupa, joka oikeuttaa myös taksiliikenteen harjoittamiseen. Lupa voimassa 10 vuotta. Reitti- ja kutsuliikenneluvat poistetaan. Vaatimus yrittäjäkoulutuksesta poistetaan.

Vaikutus: Alalle tulo helpottuu. Yritykset voivat laajentaa ja monipuolistaa liiketoimintaansa.

Liikennetiedot, lippu- ja maksujärjestelmät

Nykytilanne: Joukkoliikennelain 57 §: reitti-, pysäkki- ja aikataulutiedot on luovutettava viranomaisille.

Muutos: Olennaiset matka- ja aikataulutiedot avataan suoraan teknisten rajapintojen kautta. Lippu- ja maksujärjestelmistä tehdään yhteentoimivat. Yhteentoimivuudesta tulee julkisten hankintojen kriteeri.

Vaikutus: Matkaketjujen muodostaminen helpottuu. Kolmannet osapuolet (esim. MaaS-operaattorit) voivat myydä lippuja.

EU:n palvelusopimusasetus PSA

Nykytilanne: PSA:n mukaan toimivaltaiset viranomaiset voivat maksaa korvauksia julkisen liikenteen harjoittamisesta ja/tai asettaa yksinoikeuksia tietyn

Kuva: LVM/Antero Aaltonen

alueen liikennöintiin. Asetuksessa ei oteta kantaa menettelyyn, jolla asetetut yksinoikeudet on jäsenvaltioissa turvattava. Suomessa on ollut käytössä kansallista, markkinaehtoista liikennettä koskevaa lisäsääntelyä (reittiliikennelupavaatimus), jolla on myös suojattu PSA:n mukaan järjestetty liikenne.

Muutos: Viranomaiset voivat edelleen järjestää liikennepalveluita palvelusopimusasetuksen mukaisesti. Reittiliikennelupasääntelystä luovutaan ja mahdolliset yksinoikeudet vahvistetaan jatkossa hallintopäätöksellä. Ilmoitettava toiminnan aloittamisesta ja muutoksista 60 päivää aikaisemmin Liikennevirastolle.

Vaikutus: Markkinoillepääsy helpottuu ja hallinnollinen taakka kevenee.